

عنوان مقاله:

تحول سبک نثر منشیانه و ارتباط آن با گستردگی تشکیلات درباری و دیوانی در دوران حکومت های نیمه مستقل سامانی، غزنوی و سلجوقی (با تاکید بر نقش دبیران)

محل انتشار:

مجله نثر پژوهی ادب فارسی، دوره 21، شماره 44 (سال: 1397)

تعداد صفحات اصل مقاله: 16

نویسندگان:

حوریه اسدی حبیب - دانشجوی دکتری رشته زبان ادبیات فارسی، دانشگاه پیام نور، تهران، ایران.

فاطمه کوپا - استاد گروه زبان و ادبیات فارسی، دانشگاه پیام نور، تهران، ایران

علی پدرام میرزایی - دانشیار گروه زبان و ادبیات فارسی، دانشگاه پیام نور، تهران، ایران

مصطفی گرجی - استاد گروه زبان و ادبیات فارسی، دانشگاه پیام نور، تهران، ایران

خلاصه مقاله:

چکیده: گستردگی و پیچیدگی دیوان ها و تشکیلات درباری در زمان حکومت های نیمه مستقل سامانی، غزنوی و سلجوقی در ایران پس از اسلام، تاثیر فراوانی در تحول و تطوّر سبک نثر منشیانه گذاشته است؛ با گسترش دربارها و دیوان ها علی-الخصوص دیوان رسالت بر اهمیت و جایگاه دبیران افزوده شد؛ به نسبت افزایش قدر و منزلت دبیران و منشیان، نثر منشیانه و مترسلانه نیز جایگاه ویژه ای یافت. به نظر می-رسد نثر ساده و مرسل در ادوار قبل با گسترش دربارها و دیوان ها به نثر مصنوع و متکلف تبدیل شده است و این رابطه از علل مهمی چون عوامل سیاسی، اجتماعی - فرهنگی و روان شناختی متأثر شده است که هر یک از این عوامل به نحوی از انحا در تصنع و تکلف نثر کاتبان و منشیان موثر بوده اند. در این مقاله، علاوه بر آشنایی با دبیران، به تحول و تطوّر سبک نثر منشیانه و هم چنین، ارتباط آن با توسعه و گسترش تشکیلات درباری و دیوانی پرداخته شده است.

کلمات کلیدی:

دبیران و منشیان، دیوان رسالت، نثر منشیانه، ترسل و انشا، تشکیلات دیوانی و درباری

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/894526>

